

1917, trvá tudíž nadále jen povinnost plniti závazky z pojišťovací smlouvy hotově, t. j. nyní v KČ, a nemůže se proto ani žalovaná společnost zhostiti své povinnosti jiným způsobem.

Čís. 6970.

Nárok podle druhého odstavce §u 1330 obč. zák. není závislým na uplatnění nároku na náhradu hmotné škody podle prvního odstavce §u 1330 obč. zák.

(Rozh. ze dne 7. dubna 1927, Rv I 1557/26.)

Žalobce domáhal se na žalovaném, by své výroky k různým osobám, že žalobce (obchodník dobyt看) nedělá již mnoho, že žalovaný má lepší obchody než žalobce a že žalobce bude beztak již brzy hotov, odvolal jako nepravdivé a toto své odvolání uveřejnil v místním časopise. O b a n i ž š í s o u d y uznaly podle žaloby, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Co se týče právního posouzení, uplatňuje žalovaný zvláště, že návrh žalobní není odůvodněn proto, poněvadž není nároku na odvolání a jeho uveřejnění bez současného uplatňování nároku na náhradu škody ve smyslu §u 1330 obč. zák., jinými slovy, žalovaný tvrdí, že není samostatného nároku na odvolání a jeho uveřejnění podle tohoto zákonného ustanovení. Soud odvolací nemůže se připojiti k tomuto názoru žalovaného, nýbrž jest toho názoru, že právě novelováním tohoto ustanovení §u 1330 obč. zák. má býti propůjčen tomu, kdo jest ohrožen ve svém úvěru, výdělku nebo budoucnosti soukromoprávní nárok na odvolání a jeho uveřejnění úplně nezávislý od uplatňování nároku na náhradu škody. Nehledě na výklady gramatické a historické (viz materialie) tohoto zákonného ustanovení, které oba vedou k onomu výsledku, má soud odvolací za to, že druhý odstavec §u 1330 obč. zák. mluví toliko o ohrožování úvěru atd., že tedy není zapotřebí, by skutečná škoda byla vůbec povstala. Tímto ustanovením novely měl býti vzat zřetel na nutnou potřebu obchodu tím, že, když někdo jest ohrožen rozšiřováním nepravdivých skutečností ve svém úvěru, tedy aniž byl již poškozen, má býti dána možnost k uplatnění též soukromoprávního nároku proti rozšiřovateli těchto nepravdivých skutečností.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Po právní stránce užil odvolací soud správně §u 1330 obč. zák. Nárok příslušející žalobci podle druhého odstavce není závislý na uplatnění nároku na náhradu hmotné škody podle prvního odstavce, nejde tu o akcesorní vedlejší plnění, neboť v tomto případě neměl by předpis ten vůbec praktického významu. Žalobci, jehož úvěr, výdělek anebo budoucnost jsou rozšiřováním nepravdivých skutečností ohroženy, jde právem o to, by nepravdivost skutečností o něm rozšiřovaných byla prokázána i široké veřejnosti, což se může státi jen uveřejněným odvo-

láním. Žalobci půjde zajisté o to, by bylo tím zabráněno dalšímu ohrožování a tím i další škodě nebo skutečné škodě vůbec, neboť není v každém případě jisto, zda žalovaný bude s to nahraditi skutečnou škodu. Není proto třeba, by žalobce vyčkal, až mu bude způsobena hmotná škoda a žaloval teprve potom i z důvodu §u 1330 druhý odstavec obč. zák., kdy požadované opatření nebude míti pravidelně praktického významu. Postačí proto k odsouzení žalovaného podle prosby žalobní zjištění, že učinil k několika osobám tvrzení uvedená ve výroku rozsudkovém, jichž nepravdivost byla mu podle zjištění známa, a že výroky ty jsou skutečně způsobilé ohroziti žalobce podle §u 1330 druhý odstavec, o čemž nelze pochybovati již vzhledem k zaměstnání žalobce jako obchodníka. V této možnosti ohrožení spočívá i příčinná souvislost postrádaná žalovaným v dovolání, nebylo proto třeba, by žalobce byl tvrdil skutečnou škodu, jež by s výroky těmi byla v téže souvislosti.

Čís. 6971.

Pro nicotnost terminových obchodů obilím v tuzemsku nezáleží na tom, zda terminové obchody jsou v cizině platné a zda byly sjednány cizozemcem s příslušníkem zdejšího státu.

(Rozh. ze dne 7. dubna 1927, Rv I 1608/26.)

Proti žalobě o zaplacení pohledávky namítla žalovaná firma najmě, že pohledávka jest nežalovatelnou, ježto vznikla z bursovních obilních obchodů terminových, které byly zároveň obchody diferenčními. O b a n i ž š í s o u d y žalobu zamítly, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Žalobkyni dlužno přisvědčiti, že nelze zde přihlížeti k ustanovení §u 10 zákona ze dne 4. ledna 1903, čís. 10 ř. zák. ani k §u 19 zák. ze dne 15. února 1922, čís. 69 sb. z. a n., jimiž prohlášeny jsou bursovní terminové obchody obilní za zapovězené, pokud se týče za neplatné, protože těmito zákonnými předpisy mohou stanovena býti pravidla jenom pro bursy tuzemské a nemají tudíž předpisy ty významu pro spor tuto projednávaný, kde obchody, které jsou předmětem sporu, byly ujednány na obilní burse v Chicagu, na které podle tam platných pravidel, jak sděleny byly odvolacímu soudu ministerstvem spravedlnosti v Praze (§§ 15, 296 a 297) omezení ve směru právě naznačeném vůbec není. Naproti tomu však soud odvolací, vzav v úvahu všechny skutkové okolnosti, jež bezvadně zjištěny byly procesním soudem stolice prvé, dospěl k témuž přesvědčení, jako tento soud, že obchody, k nimž došlo za obchodního spojení žalované se žalobkyní a z nichž vznikla pohledávka zažalovaná, byly vesměs obchody diferenčními a následkem toho nežalovatelnými. Žalobkyni dlužno sice přiznati, že ve spise odvolacím výstižně uvedla charakteristické známky takovéhoho diferenčního obchodu, ale zároveň dlužno odkázati ji na dotýčnou část rozhodovacích důvodů napadeného rozsudku, v níž procesní soud prvé stolice z výsledků, jichž docílil projednáním sporu, spolehlivě dovodil,